

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ
ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ**

вул. Солом'янська, 3, м. Київ, 03110, тел./факс. (044) 202-00-43 тел. (044) 202-00-10, (044) 202-00-22,
E-mail: kabmin_doc@nkrzi.gov.ua, сайт: www.nkrzi.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37994258

02.05.2025 № 01-3319/104

Державна податкова служба
України (ДПС)

на № 4992/5/99-00-04-03-03-05 від
08.04.2025

На ваш лист від 08.04.2025 № 4992/5/99-00-04-03-03-05, що надійшов до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК), в межах повноважень повідомляємо наступне.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

НКЕК здійснює свою діяльність, зокрема, на підставі законів України «Про електронні комунікації» (далі – Закон № 1089-IX), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» та не наділена повноваженнями щодо проведення аналізу положень Податкового Кодексу України (далі – ПКУ) та питання визначення чи тлумачення правил (з питань) оподаткування.

Водночас, єдиним органом виконавчої влади, який має повноваження встановлювати види та опис електронних комунікаційних послуг та надавати роз'яснення щодо них є НКЕК.

У підпункті 8 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 статті 291 ПКУ зазначено перелік послуг, стосовно яких Законом України від 18.09.2019 № 102-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню" було припинено ліцензування діяльності у сфері телекомунікацій, що здійснювалась на виконання вимог Закону України «Про телекомунікації» та передбачала ліцензування виключно наступних видів діяльності у сфері телекомунікацій: діяльність з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку (місцевого, міжміського, міжнародного); діяльність з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з використанням безпроводового доступу до телекомунікаційної мережі з правом технічного обслуговування і надання в користування каналів електрозв'язку (місцевого, міжміського, міжнародного); діяльність з надання

послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку; діяльність з надання послуг з технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж, мереж ефірного теле- і радіомовлення, проводового радіомовлення та телемереж.

Тобто, право (а не обов'язок) технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку передбачалося в рамках здійснення ліцензованої діяльності з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку (місцевого, міжміського, міжнародного); з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з використанням безпроводового доступу до телекомунікаційної мережі (місцевого, міжміського, міжнародного); з надання послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку, а не як окремий вид діяльності.

До припинення ліцензування видів діяльності у сфері телекомунікацій підпункт 8 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 статті 291 ПКУ було визначено так: «не можуть бути платниками єдиного податку першої - третьої груп суб'єкти господарювання, зокрема юридичні особи, які здійснюють, діяльність з надання послуг пошти (крім кур'єрської діяльності) та зв'язку (крім діяльності, що не підлягає ліцензуванню)». З огляду на таке, слід зазначити, що перелік послуг у сфері телекомунікацій, що підлягали ліцензуванню носив **виключний** характер і до нього не входили надання послуг доступу до Інтернету, послуги доступу до електронних комунікаційних мереж та їх інфраструктури, а тим більше технічне обслуговування і експлуатація власних телекомунікаційних мереж, тому що це взагалі не може бути послугою.

Закон України «Про телекомунікації» втратив чинність 01.01.2022.

З 01.01.2022 року набрав чинності Закон № 1089-IX, відповідно до якого здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій без подання повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій забороняється (частина друга статті 16 Закону 1089-IX).

Відповідно всі суб'єкти господарювання, які у встановлені законодавством строки не повідомили НКЕК про постачання послуг, зокрема з технічного обслуговування і експлуатації електронних комунікаційних мереж не наділені правом на здійснення цих видів діяльності у сфері електронних комунікацій.

На виконання вимог статті 16 Закону № 1089-IX постановою НКЕК від 20.04.2022 № 30 «Питання ведення реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг», зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 07.05.2022 за № 502/37838, затверджено Орієнтовний перелік видів електронних комунікаційних послуг (далі – Орієнтовний перелік).

В Законі № 1089-IX імплементовано положення Директиви (ЄС) 2018/1972 Європейського парламенту і ради від 11.12.2018 «Про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій».

Закон № 1089-IX не передбачає згаданих видів діяльності та, відповідно, в Орієнтовному переліку такі види діяльності відсутні.

Враховуючи вищезазначене:

Щодо питання «Чи визначається в положеннях Закону 1089 спеціальний суб'єкт господарювання, який має право здійснювати діяльність у сфері електронних комунікацій без права на технічне

обслуговування та експлуатацію мереж (у тому числі надає доступ до таких мереж)?», повідомляємо.

Перш за все варто відмітити, що Закон № 1089-IX не ставить у залежність право здійснювати діяльність у сфері електронних комунікацій (у тому числі надання доступу до мережі Інтернет) від наявності права на технічне обслуговування та експлуатацію мереж.

В системному зв'язку з наведеним правовим висновком знаходяться положення постанови НКЕК від 20.04.2022 № 30 (пройшли процедуру реєстрації у Міністерстві юстиції України 07.05.2022 за № 502/37838, а отже є обов'язковими для застосування), де чітко виділено послугу з кодом OS.S1, яка передбачає «послугу технічного обслуговування і експлуатації електронних комунікаційних мереж», яка надається іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж або іншим суб'єктам господарювання. Суб'єкти господарювання, які надають послуги з технічного обслуговування та експлуатації електронних комунікаційних (телекомунікаційних) мереж відповідно до діючого законодавства у сфері електронних комунікацій включені до Реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг з кодом OS.S1 - «послуга технічного обслуговування і експлуатації електронних комунікаційних мереж».

Надання доступу до електронних комунікаційних мереж (у запиті наведено у дужках: «(у тому числі надають доступ до таких мереж)») є окремою категорією видів електронних комунікаційних послуг (коди послуг від NA.N1 до AN.N1).

Водночас зазначаємо, що питання організації доступу до електронних комунікаційних мереж є загальною вимогою для всіх постачальників мереж та регулюються статтею 34 Закону № 1089-IX, а також відповідними нормативно-правовими актами НКЕК. При цьому слід брати до уваги, що згідно з Законом № 1089-IX під доступом розуміється надання відповідно до цього Закону права та можливості доступу до електронних комунікаційних мереж, інфраструктури, засобів та/або послуг іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою надання ними електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у тому числі для мовлення.

Щодо питання «Чи збігаються види діяльності, зазначені у підпункті 8 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 статті 291 Кодексу, з видами діяльності, які зазначені в Орієнтовному переліку?», повідомляємо.

Види електронних комунікаційних послуг з Орієнтовного переліку, які максимально відповідають видам діяльності зазначеним у пункті 8 підпункту 291.5.1. підпункту 291.5. статті 291 ПКУ, а також детальний аналіз співвідношення (відповідності) видів послуг, визначених в Орієнтовному переліку та видів діяльності, ліцензування яких свого часу здійснювала на підставі Закону України «Про телекомунікації» Національна комісія що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі - НКРЗІ), НКЕК, яка є правонаступником НКРЗІ, надала в офіційному узагальненому роз'ясненні НКЕК щодо деяких питань визначення видів електронних комунікаційних послуг, прийнятого рішенням НКЕК 03.04.2024 № 170, яке оприлюднено на офіційному сайті НКЕК за посиланням <https://nkek.gov.ua/npas/risennia-nkek-vid-03042024-no-170-pro-nadannia-oficiinogo-uzagalnenogo-roziasnennia-shhodo-deiakix-pitan-viznacennia-vidiv-elektronnix-komunikaciini-x-poslug>.

Щодо питання «У разі відповідності видів діяльності положенням Кодексу та Орієнтовного переліку, яким видам діяльності згідно з Наказом 396 відповідає суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність у сфері електронних комунікацій без права на технічне обслуговування та експлуатацію мереж (у тому числі надає доступ до таких мереж)», повідомляємо, що НКЕК не наділена повноваженнями щодо проведення аналізу співвідношень положень Податкового Кодексу України та Класифікації видів економічної діяльності.

Водночас, варто відмітити, що положеннями ПКУ (абзац 4 підпункту 2 пункту 291.4 статті 291) обмеження займатись послугами з надання доступу до мережі Інтернет передбачається тільки для фізичних осіб-підприємців на другій групі платників єдиного податку.

Також слід зазначити, що відповідно до положень розділу 1 «Сфера застосування» вступної частини до Класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457, КВЕД - це статистичний інструмент для впорядкування економічної інформації. Класифікація не завжди відповідає всім потребам користувачів за межами статистичної системи, у зв'язку з чим можуть виникнути суперечності стосовно юридичного використання коду КВЕД. Слід мати на увазі, що код виду діяльності не створює прав чи обов'язків для підприємств і організацій, не спричинює жодних правових наслідків. Будь-яке використання КВЕД не для статистичних потреб (адміністративних або нормативних) здійснюють самі користувачі за власними правилами, відповідаючи за це та належно пояснюючи таке використання. Отже, види діяльності у сфері електронних комунікацій, передбачені в Орієнтовному переліку можуть не збігатися з КВЕД, та такий збіг або його відсутність не створює прав та обов'язків для суб'єктів господарювання та жодні правові наслідки зазначеного відсутні.

Отже, фактом надання тієї чи іншої послуги визначеної орієнтовним переліком є дії, передбачені описом цієї послуги зазначеним у цьому переліку.

Дякуємо за позитивну динаміку у прагненні вирішувати системні проблеми, з якими зіштовхуються підприємці у сфері електронних комунікацій на місцях.

НКЕК готова долучитися до розгляду проекту відповідних змін до ПКУ в частині приведення формулювань видів діяльності у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій), перелік яких наведено у пункті 8 підпункту 291.5.1. підпункту 291.5. статті 291 ПКУ, у відповідність до видів електронних комунікаційних послуг у сфері електронних комунікацій відповідно до Закону України «Про електронні комунікації», в разі його надходження в установленому порядку.

Зазначене роз'яснення не є нормативно-правовим актом, має лише роз'яснювальний, інформаційний характер і не встановлює правових норм.